

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 15 0 U 004432 20 Uvp
Banjaluka, 15.12.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Sjetlane Knežević i Ljiljane Bošnjak Glizijan, kao članova vijeća, uz učešće Maje Savić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi S. V. iz B., P. ..., koga zastupa punomoćnik Z. V., stručni savjetnik u Centar ..., Sjedište T. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 1167644165 od 17.09.2019. godine, tuženog Fond ... R. S., B., u predmetu ponovnog određivanja invalidske penzije, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Trebinju broj 15 0 U 004432 19 U od 09.12.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 15.12.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za nadoknadu troškova postupka.

Objasnenje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) odbijena je tužba podnesena protiv uvodno označenog osporenog akta, kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Filijala T. broj 1167644165 od 21.08.2019. godine. Tim prvostepenim rješenjem odbijen je zahtjev tužioca za ponovno određivanje invalidske penzije. Stavom 2. izreke pobijane presude odbijen je zahtjev tužioca za nadoknadu troškova upravnog spora.

Odbijanje tužbe se obrazlaže razlozima da je zakonito postupio tuženi kada je ostavio na snazi rješenje prvostepenog organa od 21.08.2019. godine, obzirom da je odluku zasnovao na pravilnom i potpunom nalazu, ocjeni i mišljenju drugostepenog organa vještačenja broj DOV-446/19 od 16.09.2019. godine, kojim je podržan medicinski zaključak prvostepenog organa vještačenja iz nalaza, ocjene i mišljenja broj OZ-17/2019 od 21.08.2019. godine - da invalidnost tužioca nije uzročno-posljedično vezana sa njegovim učešćem u oružanim snagama V. R. S., odnosno povredom zadobijenom u saobraćajnoj nesreći 1993. godine do koje je nesporno došlo za vrijeme izvršavanja ratnih zadataka. Sud je interpretirao utvrđenja drugostepenog organa vještačenja koja se svode na to da je kod tužioca 2010. godine utvrđen gubitak radne sposobnosti i da je uzrok iste bolesti, ali da ne postoji uzročno-posljedična veza između bolesti po osnovu koje je ostvario pravo na invalidsku penziju sa povredom iz ratnog perioda. Pri tome je nesporna činjenica da je tužilac zadobio povredu glave 1993.

godine, ali je ta povreda bila kontuzione prirode i nije imala simptome moždanog krvarenja unutar koštanog oklopa, a subduralni hematoma po osnovu kojeg je tužilac penzionisan se ne pominje ni u nalazu i mišljenju sudskog vještaka psihijatrijske struke iz 1999. godine, na kome tužilac insistira, već je isti verifikovan u medicinskoj dokumentaciji izdatoj deset godina nakon ovog vještačenja. Iz obrazloženja nalaza, ocjene i mišljenja drugostepenog organa vještačenja proizlazi da je vještak izvršio uvid u svu medicinsku dokumentaciju u spisu kao i dokumentaciju priloženu uz žalbu i utvrdio da je subduralni hematoma nastao sedam dana prije njegovog odstranjivanja operativnim putem, te da je tužilac i nakon operacije ponovo hospitalizovan zbog sumnje na novo krvarenje, ali bez indikacije za ponovni operativni zahvat, nakon čega je kod tužioca utvrđen gubitak radne sposobnosti zbog bolesti. Iz tih razloga, operativni zahvat subduralnog hematomom iz 2009. godine se ne može dovesti u vezu sa kontuzionom povredom zadobijenom u saobraćajnim udesu iz 1993. godine, zbog čega bolest tužioca iz 2009. godine nije uzročno-posljedično povezana sa povredom iz ratnog perioda. Prema ocjeni suda nalaz, ocjena i mišljenje drugostepenog organa vještačenja je jasan i detaljno obrazložen, zbog čega su bili ispunjeni uslovi da tuženi na istom zasnuje odluku, pa kako je konačno utvrđeno da u konkretnom slučaju nema novih činjenica, to i nije bilo uslova za određivanje novog iznosa penzije u smislu odredbe člana 143. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 134/11, 82/13 i 103/15 - u daljem tekstu: Zakon o PIO).

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac pobija zakonitost iste zbog povreda pravila postupka koje su od uticaja na rješenje stvari i zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu interpretira navode suda koje smatra neosnovanim iz razloga što kod tužioca postoji uzročno-posljedična veza između invalidnosti sa učešćem u oružanim snagama V. R. S., shodno čemu postoji invalidnost u smislu odredbe člana 37. Zakona o PIO, u vezi sa odredbama člana 52. i 63. istog zakona koje su u konkretnom slučaju morale biti primijenjene. Ukazuje da je nalazom, ocjenom i mišljenjem organa vještačenja u prvom stepenu broj OZ-17/2019 od 21.08.2019. godine izveden pogrešan zaključak o nepostojanju uzročno-posljedične veze između nastanka invalidnosti sa učešćem u oružanim snagama, a isti propust je učinjen i prilikom sačinjavanja nalaza, ocjene i mišljenja broj ORS-79/2010 od 02.06.2010. godine, kada je kod tužioca utvrđen potpuni gubitak radne sposobnosti i priznato mu pravo na invalidsku penziju, ali nije utvrđivana navedena uzročno-posljedična veza. Ističe da je kao pripadnik oružanih snaga V. R. S., izvršavajući ratni zadatak, u saobraćajnoj nesreći koja se desila 1993. godine u mjestu M. (R. C. G.), zadobio tešku povredu glave koja se kasnije razvila u oboljenje koje još uvijek traje, pa po tom osnovu kao osiguranik ispunjava uslove za ponovno određivanje invalidske penzije u skladu sa odredbom člana 143. Zakona o PIO. Okolnost da je navedenu povredu zadobio za vrijeme vršenja vojne dužnosti dokazuje uvjerenjem Ministarstvo ... R. S. broj 16.03/5-4-835-906/2016 od 21.06.2019. godine. S druge strane ukazuje da je u sudskom postupku koji se vodio pred Osnovnim sudom u B. P., R. C. G. pod brojem P-825/96 vršeno medicinsko vještačenje njegovog zdravstvenog stanja, pa tako iz nalaza dr V. S. od 11.10.1999. godine proizlazi da je tužilac imao stalne vrtoglavice, napetost, strah, te posttraumatske vazomotorne glavobolje koje predstavljaju trajne sekvele potresa mozga koje reaguju na mikroklimatske faktore (hladnoća, jaka toplota, južni vjetrovi). Ukazuje i na drugu medicinsku dokumentaciju i to nalaz specijaliste Opšte ... T. broj 418 od 12.03.2004. godine i nalaz Dom ... T. broj 952/2006 od 22.06.2006. godine, iz koje proizlazi da je u periodu od više godina prije predmetne operacije trpio simptome kao što su intenzivne

glavobolje, vrtoglavice i dezorjentisanost. Iz navedenog zaključuje da se sa sigurnošću može potvrditi da kod njega postoji uzročno-posljedična veza između nastanka invalidnosti sa učešćem u oružanim snagama, jer je operacija hematoma koja je dovela do potpunog gubitka radne sposobnosti tužioca posljedica povrede zadobijene u vršenju ratnog zadatka za vrijeme Odbrambeno-otadžbinskog rata R. S.. Predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda preinači na način da se tužba uvaži i osporeni akt poništi, a postavio je i zahtjev za nadoknadu troškova postupka, koji se odnose na trošak sastav tužbe od strane punomoćnika u iznosu od 750,00 KM, kao i trošak sastava zahtjeva u iznosu od 1.125,00 KM.

Tuženi u odgovoru na zahtjev navodi da je isti neosnovan, a pobijana presuda zakonita. Napominje da je nalaz, ocjena i mišljenje organa vještačenja Fonda osnovni dokaz u ovom postupku i da isti nije moguće donijeti bez potrebnih stručnih znanja, ta da kao takav predstavlja kvalitativnu ocjenu zdravstvenog stanja osiguranika koja se daje na osnovu medicinskih kriterijuma i utvrđenih standarda, a koju ocjenu shodno odredbi člana 124. Zakona o PIO daje organ za vještačenje tuženog kojeg čine isključivo doktori medicine, specijalisti različitih medicinskih oblasti sa najmanje pet godina radnog iskustva i sa licencom Komora ... R. S.. U ovom slučaju je nalazom, ocjenom i mišljenjem drugostepenog organa vještačenja pravilno zaključeno i decidno obrazloženo da kod tužioca ne postoji invalidnost iz odredbe člana 37. stav 1. Zakona o PIO zbog povrede zadobijene za vrijeme vršenja vojne dužnosti u okolnostima oružanih sukoba, niti zbog bolesti koja je uzročno-posljedično vezana sa tim okolnostima. Zbog navedenog predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pobijanom presudom je odbijena tužba podnesena protiv osporenog akta tuženog od 17.09.2019. godine, uz iznošenje valjanih argumentovanih razloga od strane nižestepenog suda čiju pravilnost tužilac nije doveo u sumnju navodima zahtjeva.

Predmet postupka iz kojeg je proistekao ovaj upravni spor jeste odlučivanje o zahtjevu tužioca podnesenom dana 15.10.2019. godine za ponovno određivanje invalidske penzije, koji se zasniva na njegovoj tvrdnji da je bolest po osnovu koje je ostvario invalidsku penziju prvostepenim rješenjem od 25.08.2010. godine uzročno-posljedično vezana sa povredom koju je zadobio u saobraćajnoj nesreći 1993. godine za vrijeme učešća u V. R. S., a što može biti od značaja za prava tužioca, odnosno visinu penzije u smislu odredaba člana 37., 52. i 63. Zakona o PIO.

Tuženi je osporeni akt zasnovao na nalazu, ocjeni i mišljenju drugostepenog organa vještačenja broj DOV-446/19 od 16.09.2019. godine čija je utvrđenja podržao nižestepeni sud, zaključujući da je u istom pravilno i potpuno obrazloženo da oboljenje po osnovu kojeg je tužilac penzionisan nije u uzročno-posljedičnoj vezi sa povredom zadobijenom u saobraćajnoj nesreći koja se desila za vrijeme vršenja vojne dužnosti, a koji zaključak suda neosnovano pobija tužilac.

Neosnovano tužilac ukazuje na nedostatke u nalazu, ocjeni i mišljenju drugostepenog organa vještačenja DOV-446/19 od 16.09.2019. godine, jer se u

obrazloženju tog nalaza konstatuje da je tužilac 2009. godine liječen na Odjeljenju ... Opšte ... T. zbog jakih glavobolja i nesvjestice, odakle je prebačen na Odjel ... Kliničkog ... B. L. gdje mu je operativnim putem odstranjen subduralni hematoma za koji se kaže da je nastao sedam dana prije operacije, iz čega se izvodi zaključak da ne postoji uzročna veza između povrede koju je tužilac zadobio u saobraćajnoj nesreći 1993. godine i operativnog zahvata iz 2009. godine, odnosno bolesti po osnovu koje mu je utvrđena invalidnost - gubitak radne sposobnosti. U predmetnom nalazu, ocjeni i mišljenju se navodi da je nesporna činjenica da je tužilac 1993. godine imao povredu glave u vidu kontuzije, kao posljedicu saobraćajnog udesa, nakon kojeg je primarno zbrinut u Dom ... M., a zatim liječen na Odjelu hirurgije Opšte ... T.. Međutim, iz medicinske dokumentacije proizilazi da je tada dijagnostičkim procedurama konstatovana kontuziona povreda bez bilo kakvih simptoma moždanih krvarenja unutar koštanog sklopa, koje utvrđenje proizilazi i iz nalaza ovlašćenog sudskog vještaka psihijatra iz 1999. godine, u kojem se konstatuje povreda i pretrpljeni strah, bez bilo kakvog pomena o unutrašnjem krvarenju, odnosno subduralnom hematoma. Zbog navedenog je i izveden zaključak da se operativni zahvat subduralnog hematoma iz 2009. godine ne može dovesti u vezu sa saobraćajnim udesom i kontuzionom povredom glave iz 1993. godine, pa je stoga i data ocjena da je uzrok invalidnosti tužioca bolest koja se ne može dovesti u vezu sa povredom zadobijenom za vrijeme vršenja vojne dužnosti.

Naime, pravilno je u nalazu, ocjeni i mišljenju drugostepenog organa vještačenja DOV-446/19 od 16.09.2019. godine utvrđeno da je subduralni hematoma kod tužioca nastao sedam dana prije operacije iz 2009. godine, jer takav zaključak jasno proizilazi iz Otpusnog pisma Klinike za ... Kliničkog ... B. od 10.09.2009. godine, prema kojem je tužilac upućen iz Opšte ... T. zbog verifikovanog hroničnog subduralnog hematoma iznad lijeve velikomoždane hemisfere, a nakon što je konstatovana psihička izmijenjenost u posljednjih sedam dana. Istu konstataciju sadrži i Otpusno pismo sa epikrizom Odjela ... Opšte ... T. od 02.09.2009. godine, iz kojeg proizilazi da je tužilac primljen na taj odjel dana 31.08.2009. godine i to zbog glavobolje koja nije popuštala u intenzitetu u posljednjih sedam dana, uz nervozu, napetost i neprepoznavanje ukućana.

Kada se navedene dijagnoze koje potvrđuju simptome nastanka subduralnog hematoma sedam dana prije operacije 2009. godine dovedu u vezu sa medicinskom dokumentacijom iz perioda neposredno nakon saobraćajnog udesa iz 1993. godine, kojom je konstatovana kontuziona povreda bez drugih simptoma moždanih krvarenja unutar koštanog oklopa, nameće se jasan zaključak da ne postoji uzročno-posljedična veza između ova dva događaja koja dijeli vremenski razmak od 16 godina, zbog čega se nalaz, ocjena i mišljenje drugostepenog organa vještačenja od 16.09.2019. godine, u kojem je detaljno obrazložen takav zaključak, ukazuje pravilnim.

Stoga je ispravno nižestepeni sud podržao zaključke tuženog koji se zasnivaju na nalazu, ocjeni i mišljenju drugostepenog organa vještačenja broj DOV-446/19 od 16.09.2019. godine, a koji je valjano obrazložen u smislu odredaba člana 16. stav 4. tačka 1), 21. i 24. Uredbe o medicinskom vještačenju u penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 2/13), iz čega proizilazi da na štetu tužioca nisu povrijeđena pravila postupka, niti je došlo do pogrešne primjene materijalnog prava.

Kod takvog stanja stvari, u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog nezakonitosti predviđen u odredbi člana 35. stav 2. ZUS pa se zahtjev tužioca odbija, na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o troškovima postupka iz stava 2. izreke ove presude se zasniva na odredbi člana 49a. stav 1. ZUS, s obzirom da je zahtjev tužioca odbijen, pa proizlazi da on nije uspio u ovom postupku, zbog čega mu ne pripada pravo na nadoknadu troškova istog.

Zapisničar
Maja Savić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić